

ΚΟΡΩΝΑ Η ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Συνέγεια καϊτέλος ἴδε σελ. 20.

Ἐν τῷ μεταξύ ἔρχεται μία ἐπιστολή τῆς θείας μου ἢ μάλλον τῆς ἀδελφῆς τοῦ ἀνδρός τῆς ἀδελφῆς τοῦ θείου μου (προσπάθησε νὰ ἐνοήσης), ἐπιστολή, εἰς τὴν ὁποίαν μὲς ἀνήγγελλε τὴν ἐπάνοδόν της εἰς τὴν Γαλλίαν μετὰ

Ὁ υἱὸς εἶναι στρατιωτικός, ἔπαθε ἀπὸ πυρετοῦς καὶ διὰ τοῦτο ἔλαβεν ἀναρρωτικὴν ἀδειαν, τὴν ὁποίαν ἔρχεται νὰ διανύσῃ εἰς τὴν Γαλλίαν μαζί με τὴν μητέρα του. Ἐκείνη πάλιν ὠφελεῖται ἀπὸ τὴν εἰκαιρίαν αὐτὴν διὰ νὰ ἐπανίδῃ τοὺς

Ο ΣΚΟΥΠΙΔΑΣ

ὑπὸ Γάουζι

πολλῶν ἐτῶν! διαμονὴν εἰς τὴν Ἀλγερίαν καὶ μὲς ἐζήτει φιλοξενίαν ὀλίγων ἐβδομαδῶν εἰς τὴν ἐξοχὴν διὰ τὸν ἑαυτὸν της καὶ τὸν υἱὸν της. Εἶναι ἄλλως λαμπρὰ γυναῖκα, τῆς ὁποίας διατηρῶ καλλίστην ἀνάμνησιν. Ἡ μαμὰ ἐδέχθη.

παλαιὸς φίλος τοὺς ὁποίους τόσα ἔτη δὲν εἶχεν ἴδῃ καὶ συγχρόνως νὰ ἐπιδείξῃ τὸν υἱὸν της ὑπολοχαγὸν καὶ παρασημοφορημένον, διὰ τὸν ὁποῖον εἶναι πολὺ ὑπερήφανος. Οὔτε τίτλους ἔχει οὔτε μῦρια εὐγενείας. Ἦεναι Κανλὸς ὑπολο-

χαγός τοῦ γ' τῶν ζουάβων καὶ τίποτε ἄλλο τὸν ἐνθυμούμενη χονδρόπαιδον, ὀλίγον ἀποκοιμισμένον, φοβερά δειλόν, ἀσήμαντον τέλους πάντων, καὶ τώρα τὸν βλέπω μεγάλο παλληκάρι, λεπτόν, ἰσχυρὸν μάλιστα, μαυρισμένον ἀπὸ τὸν ἥλιον τῆς Ἀφρικῆς, ὠχρὸν ἀπὸ τοὺς πυρετούς, μὲ μεγάλα μάτια πράσινα ὅσῃ τὴν θάλασσαν, μαῦρα βλέφαρα, μαῦρον μύστακα, μαῦρον ὑπογένειον, τὰ μῆλα τῶν παρειῶν ἐξέχοντα, μὲ κεφαλὴν φυσικῶς ἐπάνω εἰς ὦμος Ἡρακλέους. Μὲ ὀλίγας λέξεις ἢ ὠχρότης καὶ ἢ ἰσχύος του εἶναι ἀπλᾶ περιστατικά, τὰ ὅποια βεβαίως θὰ παρέλθουν ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγων ἐβδομαδῶν ἀνάπαυσι. Μὲ τὴν πεποίθησιν καὶ τὴν διάχυσιν τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι συναισθάνονται εὐτυχίαν μέλλουσαν νὰ πληρώσῃ ὀλόκληρον τὴν ζωὴν των, ἐναγκαλιζομαι τὴν θεῖαν μου καὶ τείνω τὴν χεῖρα πρὸς τὸν υἱὸν τῆς λέγουσα :

« Καλ' ἡμέρα, ἐξάδελφε. » Μοῦ φιλεῖ τὴν χεῖρα, μὲ εὐγενέστατον τρόπον καὶ μοῦ λέγει καὶ αὐτός :

« Καλ' ἡμέρα, ἐξάδελφῃ μου. » Ἐκείνο τὸ μου ὦριζεν ἀμέσως μίαν ἀπόχρωσιν σεβασμοῦ, ἢ ὅποια μὲ εὐχαρίστησε. Ἐγκατάστασις, περιπατοὶ εἰς τὸν κῆπον, ἀναμνήσεις παιδικαί, διηγῆσεις πολέμων, ἐγκώμια τῆς χώρας τοῦ ἡλίου, τῆς ἐρήμου, τῶν ὁάσεων, τῶν ἵππων οἱ ὅποιοι εἶναι ταχεῖς ὡς ὁ ἄνεμος καὶ ζωηροὶ ὡς τὸ κύμα, τῶν ἡμερῶν αἱ ὅποια ἀποτυφλώνουν, τῶν φοβερῶν νυκτῶν, στενὴ φιλία καὶ σχέσις ἀμεσος καὶ πλήρης. Οὔτε ἴχνος ἄλλης πλαγίας ιδέας οὔτε ἐκ μέρους μου οὔτε ἐκ μέρους του. Ἐξάδελφος καὶ ἐξάδελφῃ, ἀδελφός καὶ ἀδελφῇ. Περὶ τοῦ πατρὸς του, ὅστις μένει ἐκεῖ κατω καὶ διευθύνει ἕνα ἀπέραντον ἀμπελῶνα ἀρκετὰ προσοδοφόρον ἡμιλεῖ μὲ παιδικὴν τρυφερότητα, ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον διακρίνω εἰς τὸν βεδουῖνον τῆς Ἀφρικῆς χαριτας καὶ λεπτότητα νεαρᾶς κόρης. Νὰ σοῦ εἶπω ὅλην μου τὴν ιδέαν; Δὲν βλέπω εἰς ὅλας τὰς διηγῆσεις τοῦ βίου του, τὸν ὅποιον ἕως τώρα ἔχει καταλάβῃ ἢ σχολὴ τοῦ Σκινσυρ καὶ ἢ σχολὴ τῆς Ἐφαρμογῆς καὶ αἱ ἐστρατεῖαι, δὲν βλέπω δι' ὅλου νὰ κατελήφθῃ τόπος τις καὶ ὑπὸ καμμίας γυναικὸς. Δὲν ἠγάπησε, εἶναι βεβαίον αὐτὸ τὸ βλέπει κανεὶς, τὸ αἰσθάνεται. Ἐπειτα γράφει καθημερινῶς πρὸ δέκα ἐτῶν (εἶναι δὲ τριάντα ἐτῶν) τὸ ἡμερολόγιον τοῦ βίου του. Τοῦ τὸ ἐζήτησα νὰ τὸ ἀναγνώσω καὶ μὲ τὴν μεγαλητέραν εὐκολίαν ὑπέσχεθη νὰ μοῦ τὸ δώσῃ. Εἶναι περίεργον, ἕνας νέος τριάντα ἐτῶν, στρατιωτικὸς, νὰ διδῇ εὐκολὰ τὸ ἡμερολόγιον τοῦ βίου του νὰ τὸ ἀναγνώσῃ μία κόρη. Δὲν ἔχει ὅμως μαζὶ του παρὰ τὸ τελευταῖον τετράδιον. « Εὐτυχῶς, μοῦ εἶπε, διότι δὲν θὰ ἠμπορεῖτε χωρὶς νὰ ἀποθάνετε ἀπὸ πληξίν νὰ ἀναγνώσετε τοὺς σαράντα τόμους μου, οἱ ὅποιοι ἀ-

ναφέρουν γεγονότα σχεδὸν πάντοτε τὰ ἴδια καὶ μίας ἀφορήτου μονοτονίας. » Ἠθέλησα ἀμέσως νὰ ἴδω τὸ τελευταῖον ἐκεῖνο τετράδιον. Ἐκάμνε τάχα λόγον δι' ἐμέ; Διὰ τί νὰ ἔχω αὐτὴν τὴν περιέργειαν; Τὰ γράφει ὅλα, ὥστε πρέπει νὰ ἔγραφε καὶ τὸ σχεδίον του νὰ ἔλθῃ νὰ μὰς ἴδῃ. Μὲ ποίας λέξεις τάχα; Ἀνέγνωσα λοιπὸν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 13 Ἰουνίου: « Ἡ μήτηρ μου ἔλαβε σήμερον τὴν ἀπάντησιν τῆς κυρίας δὲ Μοριάς. Ἡ θυγατὴρ τῆς πρέπει νὰ εἶναι ὠραία κόρη ἂν ἐτήρησεν ὅ,τι ὑπέσχετο πρὸ δέκα ἐτῶν. » Ἐκεῖθεν μετέβαινον εἰς ἄλλας λεπτομερείας τοῦ καθημερινοῦ τοῦ βίου. Κατωτέρω ἔγραφε, μὲ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀφίξεώς του, 27 Ἰουνίου: « Ἡ Ἀδριανὴ εἶναι ὠραιότατη κόρη, φαίνεται εὐφροσυχία καὶ ἀγαθωπάτη. » Τίποτε ἄλλο. Θὰ ἐπεθύμουν περισσότερο.

Ἐἶχον ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν Καζιμίρ τὴν προσεχῆ ἀφίξιν τοῦ ἐξαδέλφου μου. Τὸν εἶχα δὲ παραστήσῃ εἰς αὐτὸν ὡς ἐν χονδρόπαιδον, ὀλίγον βαρύν, ἄνευ σημασίας τέλους πάντων. Θὰ ἐγέλας δὲ βεβαίαι, ἂν ἔβλεπες τὴν ἐκπληξίν τοῦ προσώπου του κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀμοιβαίας παρουσιάσεως. Δὲν τὸν εἶχον εἰδοποιήσῃ περὶ τῆς μεταβολῆς, τὴν ὅποιαν ὁ καιρὸς εἶχεν ἐπιφέρει εἰς τὸν ἐξάδελφόν μου, καὶ ἢ ὅποια εἶχε καμῆ ἐντύπωσιν καὶ εἰς ἐμέ τὴν ἴδιαν. Διὰ τί δὲν τὸ ἔκαμα; Καὶ ἐγὼ δὲν ἠξεύρω. Δὲν ἠθέλησα νὰ δείξω ὅτι ἔκαμα ἐγὼ τοιαύτην παρατήρησιν, ἐπρωτίμων νὰ φανῇ ὅτι οὔτε κἀν ἐπρόσεξα εἰς τὸν Ῥενατον. « Ὁ στρατιωτικὸς βίος ὠφέλησε πολὺ τὸν ἐξάδελφόν σας μοῦ εἶπεν ὁ Καζιμίρ, ἔγεινεν ὠραῖος νέος. Δὲν ὁμοιάζει καθ' ὅλου πρὸς τὴν εἰκόνα, τὴν ὅποιαν μοῦ ἔχετε περιγράψῃ. »

— Ναι, διότι ἦτον ἄρρωστος.

— Αὐτὸ τὸν κάμνει ἀκόμη συμπαθέστερον. »

Ἐν ᾧ δὲ ἔλεγεν αὐτὰ ὁ Καζιμίρ, μὲ ἐκύταζε προσεκτικῶς καὶ τὰ μάτια του ἦσαν λυπημένα, πολὺ λυπημένα. Μοῦ ἤρχετο νὰ τὸν ἐναγκαλισθῶ, τὸσον τοῦ ἡμῶν εὐγνώμων διὰ τὴν ἀκουσίαν ἐκείνην ζηλοτυπίαν. Μοῦ ἦλθεν ἢ ἰδέα νὰ τοῦ εἶπω: « Εἰσὶα πρελλός; Ἡμπορεῖς νὰ φαντασθῆς καὶ πρὸς στιγμὴν ἀκόμη ὅτι ἐθεώρησα τὸν Ῥενατον ἀλλέως παρὰ ὡς παιδικόν μου σύντροφον καὶ φίλον, ὡς συγγενῆ τὸν ὅποιον μετὰ πολὺν καιρὸν ἐπαναβλέπω; » Ἄλλ' ὅμως ἐσιώπησα. Κάτι μοῦ ἔλεγεν ὅτι τὸ καλλίτερον ἦτο νὰ μὴ εἶπω τίποτε. Ἐφάνην μάλιστα ὅτι μὲ ἐπείραζεν ὀλίγον ἢ παρατήρησις τοῦ Καζιμίρ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐξέφρασα μὲ λέξεις. Ἐπὶ τέλους ἐγὼ δὲν ἔδωσα καμμίαν ὑπόσχεσιν πρὸς αὐτὸν καὶ ἐπομένως δὲν ἔχει κανὲν δικαίωμα νὰ μοῦ καμῆ τοιαύτας παρατηρήσεις. Καὶ τὸσον περισσότερο ἢ τὸσον ὀλιγότερον, καθ' ὅσον ὁ Ῥενατος ἐξ ἐναντίας,

μετὰ τὴν παρουσίαν ταύτην, ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο καὶ πολὺ ὀξυδερκής καὶ πολὺ λεπτός.

— Ἐξάδελφον μου, μοῦ εἶπε, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σὰς ἴδω πολλὴν ὥραν μαζί, τὸν κ. δὲ Βιλλελὸν καὶ σέ, διὰ νὰ προῖδω συνοικέσιον. Ἄλλως δὲ ὁ κ. δὲ Βιλλελὸν μοῦ ἐφάνη ὁ εὐγενέστατος τῶν ἀνθρώπων.

— Ἀπατάσθε.

— Δὲν εἶναι εὐγενὴς ἄνθρωπος;

— Ἄ! ναί, ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ συνοικεσίου.

Διὰ τί ἔλεγα ψεύματα; Εἰς τί αἴσθημα ὑπήκουον ψευδομένη; Δὲν ἤμουν ὑποχρεωμένη βέβαια νὰ κάμω ἐμυστηρεύσεις εἰς τὸν Ῥενάτον, ἀλλ' ἀφ' οὗ μόνος του ἐμάντευσε τὴν ἀλήθειαν, εἶχα καθήκον πρὸς τὸν Καζιμίρ νὰ μὴ ἀπαρνηθῶ αὐτὴν τόσον ἀποτόμως. Μὲ κατέλαβεν ἐντροπή. Ἀφῆκα ἀμέσως τὸν Ῥενάτον καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Μ' ἐπῆραν τὰ δάκρυα. Μετ' ὀλίγον ἐξῆλθα μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ παρακαλέσω τὴν μητέρα μου νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Καζιμίρ νὰ ζητήσῃ τὴν χεῖρά μου. Αὐτὸς ἦτο ὁ μόνος τρόπος, κατὰ τὸ ὅποιον ἠδυνάμην ἐνώπιον τῆς συνειδήσεώς μου νὰ ἐπανορθώσω τὸ ταπεινὸν ἀτόπημα, ναί, τὸ ταπεινὸν ἀτόπημα, διότι ἄλλην καταλληλοτέραν λέξιν δὲν εὐρίσκω, τὸ ὅποιον εἶχα κάμῃ. Ἐπρεπεν εὐθὺς νὰ ὑποστῶ τὴν τιμωρίαν. Ποίαν τιμωρίαν; Ὁ γάμος μου μὲ τὸν Καζιμίρ ἦτο λοιπὸν τιμωρία; Τί παραξένον λοιπὸν σημασίαν ἤρχισα αἰφνιδίως νὰ δίδω εἰς τὰς λέξεις; Ἡσθάνομην ὅτι ἤμην τεταραγμένη, δυσαρεστημένη μὲ τὸν Καζιμίρ, μὲ τὸν Ῥενάτον, μὲ τὸν ἑαυτὸν μου πρὸ πάντων, διότι οἱ ἄλλοι ἦσαν ἀθῶοι. Ὁ Καζιμίρ μὲ ἠγάπα, ἐζήλευε, ἐφοβεῖτο μὴ μὲ χάσῃ, μοῦ τὸ ἀπεδείκνυε, ἦτο πολὺ φυσικόν. Ὁ Ῥενάτος ἐμάντευσε τὸν ἔρωτα ἐκείνον, τὰ σχέδιά μας, μοῦ τὸ εἶπε καθαρά, ἔκαμε τὸ ἐγκώμιον ἐκείνου τὸν ὅποιον ἠγάπων, τί φυσικώτερον ἀφ' οὗ δὲν μὲ ἠγάπα αὐτός; Καὶ διὰ τί νὰ μὲ ἀγαπήσῃ αὐτός; Ἐχει ὁ ἄνθρωπος τόσα ἄλλα πράγματα νὰ σκεφθῇ ὀφείλει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἀφρικὴν, νὰ πολεμήσῃ, νὰ φονεuthῇ ἴσως ἐν ᾧ ὁ Καζιμίρ καὶ ἐγὼ θὰ πηγαίνωμεν εἰς τὸν χορὸν ἢ εἰς τὴν Ὀπεραν. Εἶναι μερικοὶ ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι ἔχουν ἀξίαν, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν. Ἴδου παραδείγματος χάριν, αὐτὸς ὁ νέος, εἰς ἡλικίαν τριάντα ἐτῶν, ἐξυπνος, εὐμορφος, πολεμεῖ ἐκεῖ κάτω, πολὺ μακρὰν τῆς πατρίδος του, κινδυνεύει νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον εὐτυχῶς ἀναλαμβάνει ἔπειτα καὶ δὲν ζητεῖ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ περάσῃ τὴν αναρρωτικὴν του ἄδειαν μὲ τὴν μητέρα του μαζί μας, καθὼς ἓνας μαθητὴς κατὰ τὰς διακοπὰς, εἰς τὴν ἐξοχὴν. Δὲν ὑπάρχει γυνὴ εἰς τὸν βίον του. Δὲν λαμβάνει

γράμματα οὔτε γράφει αὐτός. Καὶ θὰ ἀναχωρήσῃ πάλιν, θὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ζωὴν ἐκείνην τῶν κόπων, τῆς ὑποταγῆς, τῆς ἐργασίας, τῆς ἀφοσιώσεως, τῆς αὐταπαρνήσεως διὰ νὰ φονεuthῇ ἐπὶ τέλους εἰς καμμίαν ἄγνωστον γωνίαν καὶ νὰ ἀποθάνῃ ἄγνωστος ἴσως ἄν ἓνας σκύλος χωρὶς βοήθειαν, χωρὶς στοργήν. Δὲν εἶναι τοῦτο θαυμάσιον;

Δὲν εἶπα ἀκόμη εἰς τὴν μητέρα μου νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Καζιμίρ νὰ μὲ ζητήσῃ. Ἐκαμα ὅμως ἄλλο τι πρὸς ἀντιστάθμισιν. Ἐπειδὴ δὲν ἔρχεται νὰ μὰς βλέπῃ εἰς τὴν ἐξοχὴν παρὰ δύο φορές τὴν ἐβδομάδα, εὕρηκα τρόπον νὰ εἶναι πάντοτε ἐδῶ. Ἐκαμα καθαρῶς καὶ εἰλικρινῶς λόγον εἰς τὸν Ῥενάτον περὶ τοῦ γάμου μου, τοιουτρόπως δὲ ἠμπορῶ ἐλευθέρως νὰ ὁμιλῶ περὶ τοῦ Καζιμίρ ὡς ἂν ἦτο παρών.

Ὁ Ῥενάτος εἶναι ἐντιμὸς ἄνθρωπος, εἶναι ἀδύνατον νὰ μεταδώσῃ ὅ,τι τοῦ λέγω εἰς οἶον-δήποτε, οὔτε εἰς τὴν μητέρα μου οὔτε εἰς τὴν μητέρα του. Δὲν εἶχα δίκαιον νὰ κάμω ὅ,τι ἔκαμα. Ὑπόθεσε ὅτι δὲν γίνεται αὐτὸς ὁ γάμος, εἶναι παράδοξος ἢ ὑπόθεσις, ἀλλὰ ὅλα εἶναι τέλος πάντων δυνατὰ, ὁ Ῥενάτος δὲν θ' ἀνοιξῇ ποτὲ τὸ στόμα του. Ὅταν ἀπεφάσισα νὰ ἐμυστηρευθῶ πρὸς τὸν Ῥενάτον ἐπεθύμουν ἀκόμη νὰ ἴδω ποίαν ἐντύπωσιν θὰ ἔκαμνε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἐξάδελφόν μου, πῶς θὰ τὸ ἔπαιρνε. Εἶχα συμπεριπατήσῃ τὴν προηγουμένην ἡμέραν μὲ τὴν μητέρα του, ἢ ὅποια εὐρίσκετο εἰς ἐντελῆ ἄγνοιαν περὶ τῶν διαθέσεών μας. Μοῦ εἶχε εἰπῆ μερικὰς λέξεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἠμπόρεσα νὰ συμπεράνω ὅτι ἐδοκίμαζε, καθὼς λέγουν, τὸ ἔδαφος. Προσεποιήθη ὅτι δὲν ἐνόησα τίποτε. Εἶχε καμμίαν πλαγίαν σκέψιν ἐρχομένη ἐδῶ μὲ τὸν υἱὸν τῆς πρὸς ἐπίσκεψίν μας; Ἄν ὠμολόγουν τὰ πάντα εἰς τὸν Ῥενάτον θὰ ἔκοπτα διὰ παντὸς πᾶσαν ἐλπίδα. Αὐτὸ ὅμως δὲν θὰ ἦτο τὸ ὀρθότερον; Ἄλλ' ὅμως τίποτε δὲν θὰ μὲ ἐμπόδιζε, ἐν τῷ μεταξύ νὰ τὸν παρατηρῶ μὲ τὸ ἄκρον τοῦ ὀφθαλμοῦ διὰ νὰ κρίνω περὶ τῆς ἐντύπωσέος του. Ἄν τῷ ὄντι μὲ ἐσκέφθη δι' ὅλου, πρέπει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος νὰ ἔχῃ μεγάλην δύναμιν χαρακτῆρος διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ μὴ ἀποδείξῃ ἀπολύτως τίποτε! Μ' εὐχαρίστησε διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην τὴν ὅποιαν εἶχα πρὸς αὐτὸν καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ διατηρήσω τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτὴν εἰς πάσαν περίστασιν. Εἰς πάσαν περίστασιν; Προβλέπει λοιπὸν ἐκεῖνος κάτι τι τὸ ὅποιον ἐγὼ δὲν προβλέπω; Ἐχει περὶ τοῦ Καζιμίρ ἄλλην γνώμην ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὅποιαν ἐγὼ ἔχω;

Ἀπεφάσισα νὰ τὸν σπουδάσω καλὰ ὅταν θὰ εὐρεθῇ ἐνώπιον τοῦ Καζιμίρ διὰ νὰ ἴδω ἂν θὰ δείξῃ καμμίαν δυσἀρέσκειαν, καμμίαν ψυχρότητα. Τοῦ ἐσφιγξὲ τὴν χεῖρα εἰλικρινέστατα. Φαί-

νεταί ὅτι τῷ ὄντι ἐνδιαφέρεται δι' αὐτὸν ἀφ' οὗτου ἐγνώρισε τὰ αἰσθήματά μου. Το πιθανὸν εἶναι ὅτι δι' ὄλου δὲν ἔχει τὸν νοῦν του εἰς ἐμέ, ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν μετοχὴν εἰς τὰ σχέδια τῆς μητρὸς του καὶ ὅτι εἰλικρινῶς μὲ μεταχειρίζεται ὡς μικρὰν ἐξαδέλφην καὶ μάλιστα ὡς μικρὰν κόρην. Ἐν τῷ μεταξύ ἐγὼ χαίρω πολὺ διὰ τὴν εἰλικρινείαν μου. Ὁ Καζιμίρ ἠσύχασεν ἐντελῶς ἀπὸ τοὺς πρώτους του φόβους, εὕρισκεται εἰς πολὺ καλὰς σχέσεις μὲ τὸν Ῥενάτον καὶ εὐχαριστοῦνται καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὴν ἀμοιβαίαν των συναναστροφὴν.

Διερχόμεθα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰς ἡμέρας μας καὶ οἱ τρεῖς, κάμνομεν περιπάτους, συννομιλοῦμεν, ἰππεύομεν, ὁ Ῥενάτος ζωγραφίζει. ὁ Καζιμίρ παίζει πιάνο. Ἐπειδὴ ὁ Ῥενάτος ἔχει τώρα ἐγκατασταθῆ εἰς τὴν οἰκίαν μας, ὁ Καζιμίρ δὲν ἔχει πλέον λόγους νὰ μὲς κάμνη σπανιωτέρας καὶ ἐπισήμους ἐπισκέψεις καὶ ἡ μαμά τὸν προσεκάλεσε νὰ ἔλθῃ νὰ περάσῃ καὶ αὐτὸς μαζί μας ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν ἐξοχὴν. Συγχρονῶς ὅμως νομίζει ὀρθὸν νὰ γνωστοποιήσωμεν εἰς τοὺς συγγενεῖς τοὺς ὁποῖους ξενίζομεν τὰ σχέδιά μας. "Ἐ λοιπὸν, φίλτατη μου, ἐζήτησα μίαν προθεσίαν. Εὕρισκομαι λίαν εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν ζωὴν τὴν ὁποῖαν διάγω, ὅταν δὲν μὲ φοβίζῃ ἡ ψυχικὴ μου κατάστασις. Βεβαίως ὁ Ῥενάτος δὲν συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ χάσῃ τίποτε ὁ Καζιμίρ εἰς τὸ πνεῦμά μου, ἀλλὰ νὰ δικαιώματ'α τοῦ Καζιμίρ δὲν μ' ἐμπόδισαν νὰ ἀναγνωρίσω τὰς ἀρετὰς τοῦ Ῥενάτου. "Ὅταν ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο εἶναι ἀπὸν, αἰσθάνομαι τὴν ἄλλειψίν του. Πῶς νὰ σοῦ τὸ εἶπω; Συμπληρώνει ὁ εἷς τὸν ἄλλον. Ξανθὸς ὁ εἷς, ὁ ἄλλος μελαγχρινός, ὁ εἷς Παρισινός καὶ εὐφυής, ὁ ἄλλος Ἄνκτολίτης καὶ μελαγχολικός, ὠραῖοι καὶ οἱ δύο,

γενναῖοι, ἔξυπνοι, λεπτοί. Πιστεύω ὅτι ἂν ἤμην νυμφευμένη μὲ τὸν Καζιμίρ ὅταν ἤλθεν ὁ Ῥενάτος δὲν θὰ πικρήθουν καθ' ὄλου τὸν ἐξαδέλφόν μου, διότι ἔχω τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ εἶμαι πιστὴ σύζυγος, ἀλλὰ ἂν εἶχα πάλιν σύζυγον τὸν Ῥενάτον δὲν θὰ ἐκύτταζα δι' ὄλου τὸν Καζιμίρ. Τέλος πάντων, ἀγαπητῆ μου, τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀπίστευτον, αἰσθάνομαι εὐχαριστήσιν νὰ εἶμαι μὲ τὸν ἕνα ὅσον καὶ μὲ τὸν ἄλλον, ἀλλ' ἂν ἔχω καὶ τοὺς δύο πλησίον μου ἡ εὐχαριστήσισίς μου εἶναι μεγαλητέρα καὶ μάλιστα πλήρης καὶ τελεία. "Ὅταν τὸ ἑσπέρας εἶμαι μόνη μου, ἐρωτῶ τὸν ἑαυτὸν μου, τὸν ἐξετάζω, προσπαθῶ νὰ συγκρίνω τὰς δύο εἰκόνας, διακρίνω ἀκριβῶς τί ἀξίζουσιν ἂν καὶ εἶναι ὅλως δι' ὄλου διαφορετικαί, εἶναι εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν συμπληθητικά. Ἡθέλησα χθὲς τὸ ἑσπέρας νὰ ἀποκοιμηθῶ συλλογιζομένη τὸν Καζιμίρ μόνον· τὸ κατώρθωσα, ἀλλ' ἔπειτα ὅλην τὴν νύκτα ὄνειρευόμην τὸν Ῥενάτον. "Ἄκουσε λοιπὸν τὴν ἐκμυστήρευσίν μου: ἀγαπῶ δύο ἄνδρας, καὶ, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, τοὺς ἀγαπῶ ἐξ ἴσου. Εἶναι τερατώδες! "Ἐρχονται στιγμαὶ κατὰ τὰς ὑποίας ἤθελα νὰ μὲ ἔπιανε τυφοειδὴς πυρετὸς διὰ νὰ ἔβγω ἀπὸ τὴν δύσκολον αὐτὴν θέσιν. Κλαῦσέ με καὶ μ' ὄλον τοῦτο εἰπέ μου τί νὰ κάμω, ἂν ἡξέυρης.

Ἄνδριανὴ δὲ Μοριάς.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΛΕΝΤΙΝΗΣ ΔΕ ΓΡΕΣΣΑΝ

"Ἄφ' οὐ τοὺς ἀγαπᾶς καὶ τοὺς δύο ἐξ ἴσου, ρίψε κορώνα ἢ γράμματα. Πάρε ἐκείνον, τὸν ὁποῖον θὰ σοῦ ὑποδείξῃ ἡ τύχη. Θὰ λυπῆσαι ἴσως διὰ τὸν ἄλλον ἕως τὸ πρῶτ' τοῦ γάμου σου εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν δὲν θὰ τὸν σκέπτεσαι δι' ὄλου. Σὲ φιλῶ. Ἡ παλαιὰ σου φίλη

Βαλεντίνη.

Μετάφρασις ΧΙΜΑΙΡΑΕ

Alexandre Dumas fils

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

- Δυστυχισμένη ἀγάπη μου. Ἔς τὸν νοῦ μου πάντα μένει
Ἡ ὥρα ποῦ σὲ πέρασαν ἐμπρὸς μου πεθαμένη.
Ἐν ᾧ βουδὸς μ' ἐσπάραζεν ὁ πόνος ὁ ὀδικός μου
Ἐ ταῦτιά μου ἐφτερουγίζανε τὰ λόγια τοῦ ἄλλου κόσμου.
Ἐνας παπᾶς μουρμούριζεν : — « Ἐμπρὸς πρὶν μᾶς νυχτώσῃ. »
Ἐνας γιαιτρός : — « Δὲν ἔμπόρεσε κανεὶς νὰ τὴ γλυτώσῃ. »
Ἐ ὁ δύστηχος πατέρας σου : — « Παιδί μου ἀγαπημένο! »
Ἐ ἡ ἄμοιρη μητέρα σου : — « Τί ζῶ καὶ δὲν πεθαίνω! »
Ἐνας διαβάτης ἔλεγε σκυφτός : — « Θεὸς σχωρέσῃ. . . »
Μιὰ κόρη : — « Τέτοιο λείψανο καθόλου δὲν μ' ἀρέσει. »
Ἐνα παιδί : — « Παντρεύεται καὶ τῆς φοροῦν στεφάνι : »
Καὶ κάποιος νιός : — « Τί ἔμμορφη ποῦ ἦτον πρὶν πεθάνῃ. »
Ἐνας μωρὸς φιλόσοφος : — « Νὰ μιὰ ζωὴ χαμένη! »
Καὶ τέλος ἕνας ποιητής : — « Ἐς τοὺς οὐρανοὺς πηγαίνει! »